

Uitreiking van de Zeeuwse ErfTROFEE 2020.

Op 26 september 2020 was het eindelijk zo ver en vond de uitreiking plaats van de Zeeuwse ErfTROFEE door de Boerderijstichting. Voor alle duidelijkheid: samen met de partners SLZ en ZLTO is een cyclus opgezet waarbij elk jaar een ErfTROFEE wordt uitgereikt aan een van de drie respectievelijke doelgroepen. Elke partner doet het op zijn eigen manier en volgens zijn eigen criteria. Hierdoor is de opzet eenvoudig en is er toch elk jaar een uitreiking van een ErfTROFEE en dus ook elk jaar enige publiciteit. Wij waren als BSZ, drie jaar na 2017, weer aan de beurt. Toch een hoogtepunt voor onze stichting die ErfTROFEE, en dat verdient een goed verslag.

Het was deze keer de familie Gaalen van boerderij Binnenste Buiten in Terhole die de ErfTROFEE in de wacht wist te slepen! Om een winnaar aan te duiden ging de Boerderijstichting niet over ijs van één nacht. Er werd een commissie van drie personen aan het werk gezet. Van dit clubje maakten deel uit Marjanka Rijk, Martin Dekker en ondergetekende (Karel Martinet). Zij gingen voortvarend aan de slag. Maar vanwege de lockdown was het toch een late start en stond er meteen al enige druk op het tijdschema. Bovendien moesten we bij elk contactmoment zelf ook rekening houden met de Corona-regels. Nadat interne consultatie een achttal kandidaten had opgeleverd, werd daaruit in de bestuursvergadering een top drie gekozen. Bij deze drie kandidaten gingen wij met zijn drieën op bezoek. En overall werden wij op een geweldige wijze ontvangen. De top drie bestond naast de familie van Gaalen van boerderij Binnenste Buiten in Terhole,

uit de familie Bom te Wissenkerke met Hofstede 's Gravenhoek,

en de familie de Nooijer in Baarsdorp met Hofstede Heuvelhof.

Als leden van de "jury" waren wat we gezien hadden, drie op een bezielende wijze behouden voor de toekomst.

van hard werken, die er ook veel geld en tijd in investeerden, en dat met een visie. Die visie kwam er in alle gevallen op neer dat er een nieuwe bestemming gevonden diende te worden. Een nieuwe bestemming voor leegstaand erfgoed, feitelijk een nieuwe economische drager, is immers nodig om ook in de toekomst verzekerd te zijn van de instandhouding van dit erfgoed. We vonden als organisatoren dat we de twee andere finalisten niet in de kou konden laten staan. Dat heeft na enig overleg ertoe geleid dat ook zij werden uitgenodigd voor de uitreiking van de ErfTROFEE. En daarnaast krijgen ook zij een tegoedbon van het Johanna van Embden- Butler fonds! Zij staan dus ook nadrukkelijk in de picture. Van elk werkbezoek hebben we een bezoekerapport opgemaakt. Op basis daarvan en rekening houdend met de onderliggende boerderij-inventarisaties van de provincie

Zeeland hebben wij een winnaar gekozen. En dat werd zoals al vermeld de familie van Gaalen van boerderij Binnenste Buiten in Terhole. (De familie van Gaalen is inmiddels versterkt met schoonzoon Sjef van Hoof.)

Wat heeft de familie van Gaalen dan wel gepresteerd?

Het echtpaar van Gaalen heeft in 2004 een leegstaande en enigszins vervallen boerderij aan de Havendijk in Terhole opgekocht. Ze zijn daar in 2007 een zorgboerderij begonnen. Geleidelijk is ook de boerderij zo goed mogelijk hersteld in de oude staat. Hun complete boerderij is in 1928 gebouwd naar een ontwerp van architect Colsen uit Hulst. Ze bestaat uit een woonhuis, een grote bakstenen schuur met mansardedak, een woning en een varkenshok. Alles in dezelfde stijl. De boerderij heeft als Cultuur Historisch Element bij de inventarisatie het oordeel "A" gekregen. Het nieuwe zorgmodel dat de familie van Gaalen heeft ontwikkeld blijkt zo succesvol dat men inmiddels een tweede locatie, een boerderij bij Terneuzen en recent zelfs een derde locatie, bij Hulst in gebruik heeft genomen. Alle drie t.b.v. het verlenen van zorg en opvang! Het is met name deze zeer goed uitgebouwde en stabiele nieuwe drager, een bewijs van goed ondernemerschap, die de doorslag heeft gegeven bij de uiteindelijke keuze van de winnaar.

De uitreiking op 26 september op de locatie in Terhole was zeker geslaagd. De familie van Gaalen bleek heel vereerd. Gedeputeerde Jo-Annes de Bat deed de uitreiking met verve, in aanwezigheid van wethouder Hageman van Hulst. Ook de schrijvende pers was aanwezig, met fotograaf. Onze vicevoorzitter Josje de Koning legde de aangepaste opzet van de Erftroufee uit en vertelde ook iets over het Johanna van Embden- Butler fonds. Later zou Gerard Smallegange op de van hem bekende wijze uit de doeken doen

hoe dit fonds tot stand kwam en wat de bedoeling ervan is. Hierna kregen alle drie de finalisten hun tegoedbon van dit fonds, plus een bos bloemen. Niet alleen de winnaars maar ook de beide medefinalisten waren hier zeer content over!

Jan Kees van Gaalen mocht zelf uit de doeken doen hoe hij en zijn vrouw Carolien in 2007 na een zwerftocht die door de verste uithoeken van het land voerde uiteindelijk in Terhole belandde en hoe ze daar meteen begonnen met hun zorgboerderij. Ze deden dat in de beginjaren naast hun volle baan. Hij gaf ook zijn visie op het erfgoed. Hij wil instandhouden wat kan, maar ook aanpassen wat noodzakelijk is! En daar is ook wel veel voor te zeggen. Caravans in de schuur zijn volgens hem "dode dingen". Volgens hem zal men over honderd jaar ook wel schuren mooi vinden die nu gebouwd worden. Misschien wordt de laatst overgebleven damwandschuur dan wel een monument, opperde hij, om eraan toe te voegen: "dan zijn alle andere in elk geval afgebroken".

Tenslotte schetste Gerard Smallegange het historische perspectief, vertrekkend bij de monniken van Baudelo, en eindigend bij de bouwers van de hoeve, de "kinderen" de Maat. Hij schetste ook de opvallende en vernieuwende kenmerken van de bouw, zoals het toilet in de schuur en de grote deuren in de kopgevel van de schuur.

Zelf mocht ik de aanwezigen namens de organisatie welkom heten, de sprekers aankondigen en tenslotte iedereen bedanken en uitzwaaien. Bij mijn inleiding heb ik aangestipt dat slopen soms verleidelijk kan zijn maar dat behoud met een nieuwe bestemming veruit de beste optie is. Want wat weg is komt niet meer terug. Gelukkig zijn er een aantal recente

voorbeelden van een geslaagde herbestemming. De schrijvende pers bracht goed verslag uit van de uitreiking van de Erftroufee, ook via Facebook.

Omwille van Corona ware er alleen genodigden aanwezig. In de tegen de schuur aangebouwde tent van 10 bij 10 m konden alle 30 gasten op veilige wijze plaats nemen. Ook bij het informele deel hielden de mensen zich vrij goed aan de regels en daar waren we heel blij mee. Verder was onze donateur Patrick Snoek weer present met zijn schaalmodel van een Zeeuwse boerderij.

Resumerend: het was ondanks het onstuimige weer een hele mooi dag voor de liefhebbers van ons Zeeuwse agrarisch cultureel erfgoed. We zagen alleen tevreden gezichten. Er waren ook de nodige momenten met aandacht voor ons werk in de media. Maar het zou helemaal geweldig zijn als deze dag een aantal mensen het laatste zetje heeft gegeven om voor hun erfgoed de juiste keuze te maken, namelijk in stand houden en herbestemmen!